

คำวินิจฉัย

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

เรื่องแดงที่ ๒(ร) /๒๕๕๙

เรื่อง การร้องทุกข์กรณีผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งแต่งตั้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ร้องทุกข์ ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งสำนัก เรื่องแต่งตั้งข้าราชการ สรุปลสาระสำคัญได้ว่า ผู้ร้องทุกข์เดิมตำแหน่งนักวิชาการศึกษาพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ โดยได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมายการได้ยิน การตรวจวินิจฉัย รักษาและแก้ไขฟื้นฟูสร้างเสริมสมรรถภาพ การป้องกันโรคแก่ผู้มีปัญหาการได้ยินและการทรงตัวและผู้มีปัญหาทางด้านภาษา และการพูด ติดตามผลและวางแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพ การประเมินผลเพื่อเลือกเครื่องช่วยฟัง ให้เหมาะสำหรับผู้ป่วย รวมทั้งงานวิจัยเพื่อพัฒนาทางคุณภาพงานบริการ ซึ่งลักษณะงานที่ผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติ ก.พ. ได้กำหนดเป็นตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อความหมายประเภทวิชาการกลุ่มอาชีพแพทย์พยาบาลและสาธารณสุข ต่อมา มีมติ ก.ก. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อนุมัติมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการ กรุงเทพมหานครสามัญ จำนวน ๑๑๐ สายงาน โดยมีสายงานวิชาการศึกษาพิเศษ ชื่อตำแหน่งนักวิชาการศึกษาพิเศษ ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าวุฒิและลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ร้องทุกข์ควรกำหนดเป็นสายงานเวชศาสตร์การสื่อความหมาย ตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย ตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่ง ผู้ร้องทุกข์จึงมีหนังสือถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและปลัดกรุงเทพมหานครขอให้ทบทวนการกำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยให้มีสายงานเวชศาสตร์การสื่อความหมาย ชื่อตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย เพื่อให้ตรงกับแนวทางที่ ก.พ. กำหนด หลังจากนั้น มีมติ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการ การจัดส่วนราชการ และค่าตอบแทน ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ อนุมัติและนำเสนอ ก.ก. เพื่อทราบ ให้เพิ่มมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง สายงานเวชศาสตร์การสื่อความหมาย โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการ การจัดส่วนราชการและค่าตอบแทนในฐานะทำการแทน ก.ก. อนุมัติการปรับปรุงมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ แต่การจะมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งต้องผ่านการประเมินเพื่อขอรับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการ ตามหลักเกณฑ์กำหนด และมติ ก.ก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ อนุมัติสายงานเพิ่มเติมในบัญชีกำหนดสายงานที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง ตามมติ ก.ก. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยให้สายงานเวชศาสตร์การสื่อความหมาย เป็นสายงานที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งในประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ โดยให้มีผลบังคับนับตั้งแต่วันที่ ก.ก. อนุมัติ และมติที่ประชุม อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ อนุมัติปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ในสำนัก ตำแหน่งนักวิชาการศึกษาพิเศษระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการเป็นตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อความหมายระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ จำนวน ๓ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักจึงได้มีคำสั่งที่ ๖๓๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อความหมายชำนาญการ (ด้านการบริการทางวิชาการ) กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก กลุ่มบริการทางการแพทย์ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งแต่งตั้งตนเองให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อความหมายชำนาญการ (ด้านการบริการทางวิชาการ) กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก กลุ่มบริการทางการแพทย์ นั้น เมื่อที่ประชุม อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญ ไม่ได้มีมติกำหนดว่าการแต่งตั้งให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่เมื่อใด ดังนั้นคำสั่งแต่งตั้งตนซึ่งให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ จึงไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและไม่เป็นธรรม เมื่อ มติ ก.ก. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔

เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อนุมัติมาตรฐานกำหนดตำแหน่งจำนวน ๑๑๐ สายงาน อันเป็นผลให้กรุงเทพมหานคร มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการเข้าสู่ระบบตำแหน่งจำแนกตามลักษณะงานตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น สำนักการแพทย์จะต้องแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ต้องผ่านการประเมินเพื่อขอรับเงินประจำตำแหน่งเนื่องจากสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์เป็นสิทธิที่พึงมีพึงได้ก่อนที่จะมีมติ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการการจัดส่วนราชการและค่าตอบแทนในฐานะทำการแทน ก.ก. และมีคำขอให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร มีคำวินิจฉัยให้แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔

วินิจฉัย

การที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างว่า คำสั่งสำนัก เรื่องแต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายชำนาญการ (ด้านการบริการทางวิชาการ) กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก กลุ่มบริการทางการแพทย์ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ตามวันที่ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญ มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ โดยไม่แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ อันเป็นวันที่กรุงเทพมหานครมีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการกรุงเทพมหานคร เข้าสู่ระบบตำแหน่งใหม่ เป็นการออกคำสั่งที่ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นการไม่เป็นธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะมติ อ.อ.ก. สามัญข้าราชการสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ที่นำมากำหนดในคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ไม่ได้มีมติกำหนดว่า การแต่งตั้งให้มีผลย้อนหลังนับแต่เมื่อใด รวมทั้งตามมติ ก.ก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ อนุมัติสายงานนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายเพิ่มเติมในบัญชีกำหนดสายงานที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมติ ก.ก. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ สำนักจึงต้องแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และผู้ร้องทุกข์ย่อมมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ต้องผ่านการประเมินเพื่อขอรับเงินประจำตำแหน่งเนื่องจากสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งเป็นสิทธิที่พึงมีพึงได้ก่อนที่จะมีมติ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการฯ จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าคำสั่งแต่งตั้งของคู่กรณีในการร้องทุกข์ตามคำสั่งสำนัก ที่แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายชำนาญการ(ด้านการบริการทางวิชาการ)กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก กลุ่มบริการทางการแพทย์ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ โดยไม่แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่รวมทั้งสิทธิการได้รับเงินประจำตำแหน่งจะมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่

เมื่อข้อเท็จจริงดังกล่าวรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ ก.ก. โดย อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการ การจัดส่วนราชการและค่าตอบแทนได้กำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง สายงานเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายเพิ่มขึ้นและให้ยกเลิกมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสายงานวิชาการศึกษาพิเศษ ตั้งแต่วันที่ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญอนุมัติการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งในสังกัดสำนักการแพทย์และข้าราชการสามัญในสำนักได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสายงานเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายแล้ว ต่อมา อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญ ได้มีมติอนุมัติการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนักวิชาการศึกษาพิเศษระดับปฏิบัติการหรือระดับชำนาญการเป็นตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายระดับปฏิบัติการ หรือระดับชำนาญการ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม

๒๕๕๘ ตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมาย จึงเกิดขึ้นในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ฉะนั้น ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ หรือคูกรณีในการร้องทุกข์ จึงมีอำนาจแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้มีผลย้อนหลังไปได้เพียงตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ เท่านั้น ตามนัยมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม ดังนั้น คำสั่งสำนักการแพทย์ที่ ๖๓๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการ แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ อันเป็นที่มิได้ตำแหน่งดังกล่าว จึงชอบด้วยมติ อ.ก.ก. ดังกล่าวและชอบด้วยกฎหมายแล้ว ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์ที่อ้างว่า คำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ที่ถือเอาวันที่ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นวันแต่งตั้งไม่ชอบเพราะมิได้มีมติกำหนดระยะเวลาแต่งตั้ง จึงเป็นคำสั่งที่ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและไม่เป็นธรรม และจะต้องแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามมติ ก.ก. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ จึงฟังไม่ขึ้น

สำหรับการได้รับเงินประจำตำแหน่งนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการการจัดส่วนราชการและค่าตอบแทน และ ก.ก. ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มสายงานนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายในบัญชีกำหนดสายงานที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ แต่การมีสิทธิจะได้รับเงินประจำตำแหน่งต้องผ่านการประเมินขอรับเงินประจำตำแหน่ง ซึ่งมีผลทำให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสายงานนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายระดับชำนาญการสามารถได้รับเงินประจำตำแหน่งตามอัตราและเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดประกอบกับ ก.ก. ได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับเงินประจำตำแหน่งในกรณีนี้ประการหนึ่งว่า จะมีสิทธิได้เงินประจำตำแหน่งจะต้องผ่านการประเมินให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งด้วย ฉะนั้นเมื่อผู้ร้องทุกข์ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมาย เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ กรณีจึงมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง ย้อนหลังไปไม่ก่อนวันดังกล่าวและต้องผ่านการประเมินด้วย ตามนัยมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ใช้บังคับโดยอนุโลมข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์ที่ว่าเมื่อต้องแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ แล้วตนมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ต้องประเมินขอรับเงินประจำตำแหน่ง จึงฟังไม่ขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้น ประกอบกับอำนาจการกำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง รวมทั้งการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และการได้รับเงินประจำตำแหน่ง เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ก. อ.ก.ก. วิสามัญ หรือ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญ แล้วแต่กรณี ตามที่กฎหมายบัญญัติที่จะพิจารณากำหนดภายใต้หลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งเมื่อมีการกำหนดเป็นประการใดแล้ว ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุหรือคูกรณีในการร้องทุกข์มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติหรือแต่งตั้งตามที่ ก.ก. อ.ก.ก. วิสามัญ หรือ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญกำหนด โดยมีอาจพิจารณาแต่งตั้งย้อนหลังไปในวันที่ไม่มีมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือไม่มีตำแหน่งได้ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับโดยอนุโลม อีกทั้งการปรับปรุงมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและการกำหนดตำแหน่ง มีกระบวนการและขั้นตอนที่ยู่งยากต่อการดำเนินการเพราะผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ดำเนินการหรือพิจารณามีจำนวนมาก อาทิ ข้าราชการ

ผู้ครองตำแหน่งที่จะขอปรับปรุงหน่วยงานเจ้าสังกัด สำนักงาน ก.ก. อ.ก.ก. วิสามัญ อ.ก.ก. สามัญ และ ก.ก. รวมทั้งกระบวนการวิเคราะห์มีความยุ่งยากซับซ้อน มีรายละเอียดมาก ฉะนั้น การที่คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้มีหนังสือแจ้งความประสงค์ให้เพิ่มมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไปยังสำนักงาน ก.ก. ให้ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และได้ร่วมดำเนินการหรือประสานงานตลอดระยะเวลา อาทิ การประสานงานให้ผู้ครองตำแหน่งร่วมให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ก. และแจ้งรายละเอียดเพิ่ม เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ จนมีการขออนุมัติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ และวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ตามลำดับ และ อ.ก.ก. วิสามัญ มีมติ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ ก.ก. มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ และ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญมีมติ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ ได้อนุมัติให้มีการปรับปรุงมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ตลอดจนมีการกำหนดให้ตำแหน่งที่ปรับปรุงมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง ตามลำดับ ถือได้ว่า ผู้เกี่ยวข้องและคู่กรณีในการร้องทุกข์ได้พิจารณาดำเนินการตามควรแห่งกรณีแล้ว อีกทั้งข้อเท็จจริงก็ไม่ปรากฏว่าในการออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์นี้ คู่กรณีในการร้องทุกข์มีพฤติกรรมส่อเจตนากลั่นแกล้งหรือมีอคติ หรืออื่นใดที่มุ่งประสงค์ในทางที่มีข้อบ่งชี้ต่อผู้ร้องทุกข์ ฉะนั้น ข้อร้องทุกข์ที่อ้างว่า คำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรม ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน แต่จะต้องแต่งตั้งตนตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ต้องมีการประเมิน จึงฟังไม่ขึ้น ให้ยกคำร้องทุกข์

ถอดบทเรียน

อำนาจการกำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง รวมทั้งการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และการได้รับเงินประจำตำแหน่ง เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ก. อ.ก.ก. วิสามัญ หรือ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญ แล้วแต่กรณี ตามที่กฎหมายบัญญัติที่จะพิจารณากำหนดภายใต้หลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งเมื่อมีการกำหนดเป็นประการใดแล้ว ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุหรือคู่กรณีในการร้องทุกข์มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติหรือแต่งตั้งตามที่ ก.ก. อ.ก.ก. วิสามัญ หรือ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการสามัญกำหนด เมื่อข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องทุกข์นี้ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้ดำเนินการตามที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ จึงเป็นการดำเนินการโดยชอบแล้ว

อนึ่ง ก.พ.ค กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์กรณีข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนดเท่านั้น และความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ (๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอื่นใด โดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ (๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ (๓) ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางอย่างอันเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร (๔) ไม่เป็นไปตาม หรือขัดกับระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๔๑ เท่านั้น ทั้งนี้

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ ที่เกิดจากองค์คณะบุคคลหรือบุคคลที่มีผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ อาทิ คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) อนุกรรมการวิสามัญ (อ.ก.ก.) หรือ อ.ก.ก. วิสามัญ ได้

เรื่องแดงที่ ๓ (ร)/๒๕๕๙

เรื่อง การร้องทุกข์กรณีผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เรื่องนี้ผู้ร้องทุกข์ ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งให้ข้าราชการช่วยราชการ คำร้องทุกข์ สรุปสาระสำคัญได้ว่า ผู้ร้องทุกข์ได้รับคำสั่งสำนักให้ไปช่วยราชการ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า คำสั่งที่ให้ตนไปช่วยราชการไม่เป็นธรรม ไม่มีเหตุผลประกอบการใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่ง และไม่เปิดโอกาสให้ผู้ร้องทุกข์ได้ชี้แจง จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

วินิจฉัย

คำสั่งสำนักดังกล่าว เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามที่อ้างหรือไม่

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องทุกข์ ได้ถูกผู้ใต้บังคับบัญชาร้องเรียนเป็นหนังสือ (รวม ๔ ฉบับ) ไปยังผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร โดยกล่าวหาว่า มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมและกระทำการอันเข้าข่ายการทุจริต และประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ กรณีหนังสือร้องเรียนไปยังรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีการลงลายมือชื่อของข้าราชการและลูกจ้างจำนวน ๒๐ คน ซึ่งผู้บริหารกรุงเทพมหานครได้สั่งการให้สำนักตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ สำนักจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อสืบสวนกรณีดังกล่าว แต่ในระหว่างสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้มีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ไปช่วยราชการที่กอง โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา และชี้แจงเหตุผลว่าเนื่องจากถูกร้องเรียนและหากให้ผู้ร้องทุกข์ยังคงปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งเดิม อาจใช้อำนาจหน้าที่ไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานทั้งพยานบุคคลและพยานเอกสารสำคัญต่างๆ ที่ใช้ประกอบในการพิจารณาข้อกล่าวหาตามหนังสือที่ได้มีการร้องเรียนได้ ดังนั้น เพื่อความเหมาะสมและประโยชน์แก่ราชการในการดำเนินการตามกระบวนการสอบสวน จึงได้มีคำสั่งดังกล่าว

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมเป็นการบ่งชี้ที่ประจักษ์ชัดว่า การบริหารงานในหน่วยงานที่ผู้ร้องทุกข์รับผิดชอบมีปัญหาอุปสรรคและบุคลากรในหน่วยงานมีความขัดแย้งเกิดขึ้น หากให้ผู้ร้องทุกข์ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป อาจเกิดผลเสียต่อระบบงานและการบริหารงานก่อความเสียหายแก่งานราชการโดยรวม และอาจเกิดปัญหารุนแรงอื่นๆ ตามมา อันส่งผลกระทบต่อการบริหารงานและบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้ ดังนั้น เมื่อคำสั่งสำนักได้สั่งการโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริง เหตุผลความจำเป็น ตลอดจนความเหมาะสมและประโยชน์ของหน่วยงานและประโยชน์สาธารณะดังที่กล่าว คำสั่งดังกล่าวจึงชอบด้วยเหตุผลหรือชอบด้วยกฎหมาย ข้อร้องทุกข์ที่ว่า เป็นคำสั่งที่มีอคติ ไม่เป็นธรรม ไม่มีเหตุผลประกอบการใช้ดุลพินิจ จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนประเด็นร้องทุกข์ว่า ไม่ทราบเหตุผลและไม่เปิดโอกาสให้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่า การสั่งช่วยราชการในครั้งนี้มีสาเหตุจากการบริหารราชการที่ผู้ร้องทุกข์รับผิดชอบ มีปัญหาอุปสรรคอาจก่อเกิดความเสียหายแก่ราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจสั่งการเพื่อป้องกันมิให้การบริหารงานราชการเกิดความเสียหายโดยไม่จำเป็นต้องรอผลการสอบข้อเท็จจริงก็ได้ ประกอบกับ

เป็นเรื่องที่มีการร้องเรียนไปยังฝ่ายบริหาร ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ๔ ฉบับ ซึ่งนับจากวันร้องเรียนจนถึงวันนี้ คำสั่งช่วยราชการ มีระยะเวลาห่างกันพอสมควรที่ผู้ร้องทุกข์จะทราบถึงเหตุที่ตนถูกสั่งช่วยราชการได้ อีกทั้งใน คำร้องทุกข์ก็มีการอ้างหลายประเด็นที่แสดงว่า ผู้ร้องทุกข์ทราบถึงสาเหตุหรือเหตุผลที่ใช้ในการสั่งช่วยราชการ ครั้งนี้ เช่น “หากจะกล่าวอ้างว่า ข้าฯ จะทำการข่มขู่หรือยุ่งเหยิงกับพยาน ย่อมเป็นไปได้โดยแน่แท้ เนื่องจากการทำงานที่ผ่านมา ข้าฯ ไม่เคยทราบข้อเท็จจริงใดๆ จากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่กลุ่มผู้ร้องเรียน ในที่ประชุม” หรือ “หากถูกร้องเรียนในกรณีอื่นใด ก็ควรจะนำความหรือให้โอกาสในการแสวงหาข้อเท็จจริงฯ” หรือ “หากกรณีการย้ายข้าฯ ไปช่วยราชการเกิดจากมีประเด็นการร้องเรียน ข้าฯ ในฐานะผู้ถูกกล่าวหาควรได้มี โอกาสได้ชี้แจงเบื้องต้น” เป็นต้น จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์ที่ว่าไม่ทราบ สาเหตุหรือเหตุผล ของการสั่งช่วยราชการจึงฟังไม่ขึ้น ส่วนกรณีการให้โอกาสชี้แจงในฐานะผู้ถูกกล่าวหา นั้น เนื่องจากการชี้แจงใน ในฐานะผู้ถูกกล่าวหา เป็นอีกกระบวนการหนึ่งเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย แล้วคู่กรณีในการร้องทุกข์ได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกำลังจะเชิญผู้ร้องทุกข์เข้าชี้แจงต่อไปแล้ว กรณีจึงไม่มีประเด็นพิจารณา แต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี โดยที่การสั่งให้ข้าราชการไปช่วยราชการ โดยไม่มีกำหนดระยะเวลานั้น ศาลปกครอง ได้เคยให้ข้อสังเกตว่า ผลของคำสั่งเช่นนี้มีผลเท่ากับการย้าย เป็นการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการสั่งให้ช่วยราชการที่ควรสั่งเป็นการชั่วคราวและมีกำหนดระยะเวลาตามเหตุผลความจำเป็น เพื่อให้ การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสั่งให้ช่วยราชการโดยไม่มีกำหนดเวลา นอกจากจะขัดต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้วยังมีผลทำให้ข้าราชการผู้ได้บังคับบัญชาอาจเข้าใจว่า ถูกกลั่นแกล้ง และขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการได้ด้วย ดังนั้น การสั่งให้ข้าราชการผู้ได้บังคับบัญชาไปช่วยราชการ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติแล้วจะต้องกำหนดระยะเวลาไว้ด้วย รวมทั้งการบริหารงานบุคคล เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นวิธีปฏิบัติราชการอย่างหนึ่ง สมควรที่จะพิจารณาดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี บนพื้นฐานของหลักการที่ว่า โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ จึงสมควรที่คู่กรณีในการร้องทุกข์จะได้ระบุเหตุผลของการสั่งการเพื่อป้องกันมิให้มีการโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ ได้ก็จะเป็นการสมควรยิ่ง

ด้วยเหตุผลที่กล่าวข้างต้น ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกข์และให้คู่กรณีในการ ร้องทุกข์แก้ไขคำสั่งสำนัก โดยให้กำหนดระยะเวลาตามเหตุผลความจำเป็นให้เป็นที่น่าเชื่อถือกับระบุเหตุผล แล้วแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ

ถอดบทเรียน

การสั่งช่วยราชการ นั้น ผู้บังคับบัญชามีอำนาจตามกฎหมายที่จะสั่งให้ข้าราชการในบังคับบัญชา ไปช่วยปฏิบัติราชการในหน้าที่ราชการอื่นในส่วนราชการเดียวกันได้ ซึ่งการสั่งดังกล่าวให้กระทำได้เมื่อมีเหตุผล ความจำเป็นที่จะต้องให้ข้าราชการผู้นั้นไปช่วยปฏิบัติราชการที่มีความสำคัญเป็นภารกิจที่ต้องใช้ข้าราชการซึ่ง มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านหรือมีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เหมาะสมกับภารกิจนั้น หรือในกรณีเป็นภารกิจที่มีความเร่งด่วน เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ และในคำสั่งดังกล่าวควรกำหนด ระยะเวลาตามสมควรแก่ภารกิจหรือความจำเป็นนั้นๆ ด้วย เมื่อเรื่องร้องทุกข์นี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การบริหาร

งานในหน่วยงานที่ผู้ร้องทุกข์รับผิดชอบมีปัญหาอุปสรรคและบุคลากรในหน่วยงานมีความขัดแย้งเกิดขึ้น หากให้ผู้ร้องทุกข์ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป อาจเกิดผลเสียต่อระบบงานและการบริหารงานก่อความเสียหายแก่งานราชการโดยรวม อันส่งผลกระทบต่อการบริหารงานและบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้ คำสั่งให้ช่วยราชการดังกล่าวจึงมีเหตุผลความจำเป็น ตลอดจนความเหมาะสมประโยชน์สาธารณะ คำสั่งดังกล่าวจึงชอบด้วยเหตุผลหรือชอบด้วยกฎหมาย

เรื่องแดงที่ ๒๕(ร)/๒๕๕๙

คำร้องทุกข์และคำขอ

ผู้ร้องทุกข์เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยะฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขต ร้องทุกข์กรณีปลัดกรุงเทพมหานครมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงโดยไม่เป็นธรรม ผู้ร้องทุกข์มีคำขอให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าว เพื่อความเป็นธรรมและเกิดความยุติธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

คำวินิจฉัย

เรื่องร้องทุกข์นี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า คำร้องทุกข์นี้เป็นเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ กรณีผู้ร้องทุกข์ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าการที่คู่กรณีในการร้องทุกข์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนั้นไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์ เป็นกรณีที่ผู้ร้องทุกข์มีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา ความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๖๓ และการร้องทุกข์เหตุเกิดจากรองปลัดกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร ตามนัยมาตรา ๖๔ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงเป็นคำร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

ประเด็นว่าผู้ร้องทุกข์มีสิทธิร้องทุกข์หรือไม่ และเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ เห็นว่า ตามกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ภายใต้บังคับข้อ ๖ ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชาและเป็นกรณีที่ไม่ว่าจะอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๔ การอุทธรณ์แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ วรรคสอง กำหนดว่า การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชาซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ (๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอื่นใดโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมี

ลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ (๒) ... (๓) ... (๔) ...

กรณีเรื่องนี้ปรากฏตามคำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ว่าสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือ ถึงกรุงเทพมหานครว่า ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการเบิกจ่ายเงินโครงการว่ายน้ำเป็น เล่นน้ำปลอดภัย เนื่องจากโครงการดังกล่าวดำเนินการต่อเนื่องทุกปี การที่มีการจัดซื้อชุดว่ายน้ำและมีการเบิกจ่ายค่าจ้างเหมารถเพื่อรับ - ส่งนักเรียน แต่มีการขอคืนชุดว่ายน้ำจากนักเรียนเพื่อใช้หมุนเวียนให้กับนักเรียนที่เข้ารับการฝึกว่ายน้ำในโครงการ รวมทั้งมีการเรียกเก็บค่าพาหนะจากนักเรียน หากกรณีดังกล่าวเป็นจริงถือว่าเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบและหนังสือสั่งการ สำนักงานเขตจึงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ความว่า ไม่ปรากฏว่ามีโรงเรียนใดที่เงินค่าพาหนะไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ มีเพียงโรงเรียนผู้ร้องทุกข์เป็นผู้ดำเนินการเท่านั้นที่บริหารจัดการเงินงบประมาณโครงการว่ายน้ำเป็น เล่นน้ำปลอดภัยได้ไม่เพียงพอ ทั้งที่กรุงเทพมหานครได้จัดสรรเงินงบประมาณโครงการแบบต่อหัวต่อรายและยังอนุญาตให้หักจ่ายได้ทุกรายการ พฤติการณ์เป็นการร่วมกันกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง รองปลัดกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ร้องทุกข์ เป็นเหตุให้ผู้ร้องทุกข์มีความคับข้องใจและได้ยื่นคำร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ดังนี้ แม้ว่าผู้ร้องทุกข์จะมีความคับข้องใจจากการที่คู่กรณีในการร้องทุกข์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ร้องทุกข์ก็ตาม แต่ความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นจะต้องเกิดจากการที่คู่กรณีในการร้องทุกข์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่มีลักษณะไม่ชอบด้วยกฎหมายตามนัยกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๗ วรรคสอง (๑) ด้วย เมื่อข้อเท็จจริงเรื่องนี้ปรากฏว่า การที่คู่กรณีในการร้องทุกข์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ร้องทุกข์ก็เนื่องจากได้รับแจ้งจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินว่าเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนมีพฤติการณ์ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ และหนังสือสั่งการ สำนักงานเขตจึงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแจ้งนั้น ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงมีมูลอันควรกล่าวหาว่าผู้ร้องทุกข์กับพวกกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คู่กรณีในการร้องทุกข์ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน อันเป็นกรณีที่คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๘ ดังนั้น การที่คู่กรณีในการร้องทุกข์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ร้องทุกข์กับพวกจึงเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาโดยชอบ ตามมาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนข้อที่ได้ร้องทุกข์ว่าคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่เป็นธรรมเนื่องจากผู้ร้องทุกข์ไม่เคยดำเนินการและไม่เคยสั่งการเรียกคืนชุดว่ายน้ำจากนักเรียน ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามนโยบายและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษานั้น ผู้ร้องทุกข์จะได้กระทำการตามข้อกล่าวหาหรือไม่เป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องทุกข์จะต้องไปพิสูจน์โดยการนำสืบต่อผู้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในกระบวนการสอบสวนทางวินัย หากผลการสอบสวนวินัยเสร็จสิ้นโดยฟังว่าผู้ร้องทุกข์กระทำความผิดและมีคำสั่งลงโทษ ผู้ร้องทุกข์ก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อไปได้ตามมาตรา ๓๗ (๒) และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร

และบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ร้องทุกข์เรื่องนี้มิใช่เป็นการร้องทุกข์กรณีผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามข้อ ๗ ของ กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ร้องทุกข์จึงมิใช่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ เป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ห้ามมิให้รับไว้พิจารณาตาม ข้อ ๔๒ (๒) ของ กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายออกจากสารบบ

ถอดบทเรียน

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง ตามข้อกล่าวหา ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ร้องทุกข์ และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นก็ต้องรายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อ ผู้บังคับบัญชา หากผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องทุกข์กระทำความผิดวินัยและมีคำสั่งลงโทษ ผู้ร้องทุกข์ก็ สามารถอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ต่อไปได้ ตามมาตรา ๓๗ (๒) และมาตรา ๖๐ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔

เรื่องแดงที่ ๖ (อ)/๒๕๕๙

ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญรายหนึ่งได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์เนื่องจากถูกลงโทษตัดเงินเดือน ร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๑ เดือน กรณีพนักงานขับรถยนต์สังกัดส่วนราชการเดียวกับผู้อุทธรณ์ ได้รับคำสั่งให้มา อยู่เฝ้ารักษาความปลอดภัยประจำอาคารสำนักงาน แต่ไม่ได้มาอยู่เฝ้าเพราะต้องเข้ารับการรักษาโรคประจำตัว ซึ่งได้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้วแต่ผู้อุทธรณ์ก็ไม่ได้รายงานเรื่องนี้ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ทั้งๆ ที่อยู่ในวิสัย ที่จะสามารถดำเนินการได้ทำให้ไม่มีผู้มาปฏิบัติหน้าที่เฝ้าแทน อันเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงฐานไม่ตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการตามมาตรา ๘๒ (๒) และมาตรา ๘๔ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีที่ผู้อุทธรณ์ขณะรักษาการในตำแหน่งหัวหน้า งานธุรการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการทั่วไป รวมทั้งดูแลการทำหน้าที่อยู่เฝ้ารักษาความปลอดภัยอาคาร สำนักงานถูกกล่าวหาว่า ไม่รายงานกรณีที่พนักงานขับรถยนต์ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่าไม่สามารถมาอยู่เฝ้าได้ เพราะแพทย์ให้พักรักษาตัวให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่เฝ้าแทน และคู่กรณีในอุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งได้ดำเนินการและพิจารณามูลอันเป็นความผิดตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า พนักงานขับรถยนต์ (ส.๑) มีหน้าที่จะต้องอยู่เฝ้ารักษาความปลอดภัยอาคารสำนักงานได้โทรศัพท์แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่าไม่สามารถมา อยู่เฝ้าในวันดังกล่าวได้ เพราะต้องเข้ารับการรักษาโรคประจำตัว การที่ผู้อุทธรณ์รู้ว่าพนักงานขับรถยนต์ (ส.๑) ไม่สามารถมาอยู่เฝ้ารักษาความปลอดภัยได้ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน สมควรจะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชา ทราบก่อนเรื่องอื่นๆ เพื่อจะได้พิจารณาสั่งการหรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้อื่นทำหน้าที่อยู่เฝ้าแทนโดยเร็ว และ ถ้าหากผู้อุทธรณ์เห็นว่าไม่สามารถจะรายงานเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้ทันที ก็เห็นว่าการน้อยผู้อุทธรณ์ ก็ควรจะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบด้วยวาจาก่อนขึ้นหนังสือ แล้วจึงรีบจัดทำเป็นหนังสือรายงานเสนอ เพื่อเป็น

หลักฐานให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการต่อไปในภายหลังก็ย่อมกระทำได้ เพราะยังอยู่ในระหว่างเวลาราชการ ถ้าผู้อุทธรณ์ได้เอาใจใส่รับผิดชอบและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่จริงแล้ว ก็ยังสามารถเสนอเป็นหนังสือรายงานหรือเข้าไปในห้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบได้อีก เพราะส่วนงานธุรการที่ผู้อุทธรณ์นั่งประจำปฏิบัติหน้าที่ก็อยู่บริเวณหน้าห้องของผู้บังคับบัญชานั้นเอง แต่ผู้อุทธรณ์ก็ละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งๆ ที่ผู้อุทธรณ์สามารถดำเนินการได้ ทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่มาอยู่เฝ้ารักษาความปลอดภัย แทนพนักงานขับรถยนต์ ผู้อุทธรณ์จึงไม่อาจอ้างได้ว่า เมื่อได้รับแจ้งทางโทรศัพท์แจ้งว่าไม่สามารถมาอยู่เฝ้าได้แล้ว แต่ตนเองมีงานในหน้าที่ประจำและงานในฐานะผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานธุรการปฏิบัติงาน จำเป็นจะต้องรีบดำเนินการ และมีความจำเป็นจะต้องเดินทางกลับไปต่างจังหวัดบ้านและเข้าวันถัดมาจะต้องเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่อีก ทำให้เกิดอาการอ่อนเพลีย อีกทั้งก็ต้องรีบปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จทันก่อนช่วงวันหยุดเทศกาลที่มีวันหยุดต่อเนื่องกันหลายวัน จึงเกิดความพลั้งเผลอไม่ได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ จนกระทั่งเมื่อเปิดทำการวันแรกแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงได้รายงานด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และชี้แจงเป็นหนังสือให้ทราบอีกครั้งหนึ่งในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ เพราะกรณีนี้ เห็นว่า ผู้อุทธรณ์ควรจะเข้าใจและพิจารณาแยกแยะได้ว่างานใดเป็นงานเร่งด่วน หรือสำคัญจะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน หรือสมควรจะรีบปฏิบัติก่อนหลังหรือไม่อย่างไรได้ ซึ่งข้อเท็จจริงที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่ามีงานที่ต้องปฏิบัติจำนวนมาก จะต้องรีบดำเนินการในตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน ก็เป็นเพียงงานในหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบทั้งสองตำแหน่งว่า มีงานอะไรบางอย่างที่จะต้องปฏิบัติ อันมีลักษณะเป็นงานธุรการปกติทั่วไป ส่วนที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าจะต้องรีบดำเนินการ ก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีเรื่องใดบ้างเป็นเรื่องสำคัญ และเป็นเรื่องเร่งด่วนจะต้องรีบดำเนินการแต่อย่างใด และเหตุที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นกล่าวอ้างว่า เกิดอาการอ่อนเพลียจากการเดินทางกลับจากต่างจังหวัดและมีงานจำนวนมาก จึงเกิดการพลั้งเผลอหลงลืม ก็เห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวข้องกับราชการ และเป็นข้อแก้ตัวให้ตนเองพ้นความผิด การที่ผู้ครุณีในอุทธรณ์เห็นว่า พฤติการณ์การกระทำดังกล่าวของผู้อุทธรณ์เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการตามมาตรา ๘๒ (๒) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงชอบแล้ว กรณีจึงมีปัญหาวินัยที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปก็คือ การที่ผู้ครุณีในอุทธรณ์มีคำสั่งดังกล่าวลงโทษตัดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ในอัตราร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นการลงโทษหนักเกินไปเหมาะสมกับความผิด หรือไม่ เห็นว่า แม้การกระทำดังกล่าวของผู้อุทธรณ์จะเป็นความผิด แต่เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่ทางราชการจะได้รับในกรณีนี้แล้ว เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่ปรากฏว่าทางราชการ ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด จึงเป็นเพียงแต่การละเลยต่อหน้าที่หรือไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของผู้อุทธรณ์อาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายได้เท่านั้น การที่ผู้ครุณีในอุทธรณ์มีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนในอัตราร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๑ เดือน ซึ่งเป็นอัตราโทษสูงสุดสำหรับโทษตัดเงินเดือนเมื่อเปรียบเทียบกับแนวทางการลงโทษที่ผู้ครุณีในอุทธรณ์หยิบยกกรณี นาย อ. และ นาง ศ. ไม่มาอยู่เฝ้ารักษาความปลอดภัย แล้วถูกลงโทษวินัยตัดเงินเดือนในอัตราร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๑ เดือน และในอัตราร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๑ เดือน ตามลำดับโทษ เห็นว่า ไม่อาจนำมาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาโทษผู้อุทธรณ์ได้ เพราะคนละกรณีกัน จึงหนักเกินไปยังไม่เหมาะสมกับความผิด อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในส่วนนี้ฟังขึ้น กรณีจึงสมควรลดโทษที่ลงแก่ผู้อุทธรณ์จากเดิมเป็นให้ลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์ จึงมีคำวินิจฉัยให้ผู้ครุณีในอุทธรณ์ลดโทษผู้อุทธรณ์จากเดิมที่ผู้ครุณีในอุทธรณ์ลงโทษตัดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ในอัตราร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๑ เดือน เป็นให้ลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์

ถอดบทเรียน

จุดมุ่งหมายในการลงโทษทางวินัย มีดังต่อไปนี้ ๑. เพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายหรือระเบียบแบบแผน ๒. เพื่อรักษามาตรฐานความประพฤติ ขวัญ และสมรรถภาพของข้าราชการ ๓. เพื่อจูงใจให้ข้าราชการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ๔. เพื่อรักษาชื่อเสียงของทางราชการและความเชื่อมั่นของประชาชนในการใช้ดุลพินิจกำหนดผู้กระทำความผิดทางวินัย หลักการสำคัญประการหนึ่ง คือ หลักความเป็นธรรม หมายถึง การวางโทษจะต้องให้ได้รับระดับเสมอหน้ากันใครทำผิดก็ต้องถูกลงโทษและการกระทำผิดอย่างเดียวกันในลักษณะและพฤติการณ์คล้ายคลึงกันควรลงโทษเท่ากัน อย่างไรก็ตาม ความผิดอย่างเดียวกันอาจแตกต่างกันในลักษณะพฤติการณ์และเหตุผลซึ่งการใช้ดุลพินิจวางระดับโทษ จะแตกต่างกันตามควรแก่กรณีได้ โดยนำเหตุผลบางประการมาประกอบการพิจารณา สำหรับเรื่องนี้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่า การใช้ดุลพินิจกำหนดโทษคู่กรณีในอุทธรณ์นำข้อเท็จจริงมาเทียบเคียงแตกต่างกับข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ทำให้ไม่อาจนำมาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาลงโทษผู้อุทธรณ์ได้ เพราะคนละกรณีกันทำให้โทษที่ผู้อุทธรณ์ได้รับหนักเกินไปยังไม่เหมาะสมกับความผิด จึงให้ลดโทษเป็นภาคทัณฑ์

เรื่องแดงที่ ๙ (อ)/๒๕๕๙

คำอุทธรณ์และคำขอ

ผู้อุทธรณ์เป็นอดีตข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงานโรงเรียน ว. สังกัดสำนักงานเขตแห่งหนึ่ง ถูกคู่กรณีในอุทธรณ์ (ผู้อำนวยการเขต) โดยมติ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ทำการแทน ก.ก. มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๖ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นการกระทำผิดครั้งแรก เป็นการกระทำไปโดยมีเหตุจำเป็นเนื่องจากช่วงเวลานั้นต้องใช้เงินเพื่อดำเนินการเรื่องคดีและรักษาโรคภัยของบิดา เมื่อมีการตรวจสอบพบการทุจริต ผู้อุทธรณ์ยอมรับความผิดในส่วนที่ตนกระทำ ยินยอมชดใช้เงินคืน โดยการผ่อนชำระและไม่คิดหลบหนี ขอให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการให้เป็นโทษตัดเงินเดือน หรือย้ายสายงานเป็นสายงานอื่น หากผู้อุทธรณ์ยังได้รับราชการก็ยังมีเงินเดือนเพื่อที่จะหักเงินคืนกรุงเทพมหานครอีกหลายปีจนกว่าจะเกษียณอายุราชการ ทั้งยังมีภาระครอบครัวต้องดูแลมารดาอายุ ๕๐ ปี และบุตร ๑ คน อายุ ๓ ปี เพียงลำพัง

คำวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า จากการตรวจสอบบัญชีและการเงินของโรงเรียน ว. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ พบว่าเงินโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนขาดบัญชี จำนวน ๘๖๔,๒๑๐.๓๐ บาท จึงได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูจำนวน ๑๐ ราย กระทำความผิดวินัย

อย่างไม่ร้ายแรงซึ่งได้มีการดำเนินการตามกฎหมายต่อไปแล้ว และกรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และคู่กรณีในอุทธรณ์มอบหมายให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ว. ไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน ร้องทุกข์กล่าวโทษว่าผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีปฏิบัติหน้าที่ประจำโรงเรียน ว. ได้เบียดบังเงินของโรงเรียนจำนวน ๘๖๔,๒๑๐.๓๐ บาท ขอให้ดำเนินคดีผู้อุทธรณ์เพื่อให้ได้รับโทษตามกฎหมาย พนักงานสอบสวนได้ส่งคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษผู้อุทธรณ์พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ส่งเรื่องต่อไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการ ต่อมาสำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีหนังสือขอให้ปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาโทษทางวินัยผู้อุทธรณ์ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาแล้วมีมติว่า ผู้อุทธรณ์มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๔๗ และมาตรา ๑๕๗ ประกอบมาตรา ๙๑ ผู้อุทธรณ์กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สำหรับความผิดทางอาญาคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้อุทธรณ์ต่อไปแล้ว ปลัดกรุงเทพมหานครได้สั่งการให้คู่กรณีในอุทธรณ์ดำเนินการเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีกตามนัยมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ คู่กรณีในอุทธรณ์จึงได้นำเรื่องเสนอ ก.ก. เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการซึ่งทำการแทน ก.ก. พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ คู่กรณีในอุทธรณ์จึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าได้กระทำความผิดตามที่ถูกลงโทษจริง โดยให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ในการเบิกจ่ายเงินอาหารกลางวันครูโภชนาการเป็นผู้สั่งซื้ออาหารและนำไปแจ้งหนี้มาให้ผู้อุทธรณ์ ในใบแจ้งหนี้มีการลงลายมือชื่อกรรมการครบถ้วนแล้ว ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบก่อนเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุมัติเบิกเงิน จากนั้นจะนำใบอนุมัติเบิกเงินไปให้กรรมการลงลายมือชื่อในใบถอนเงินของธนาคาร บางครั้งให้กรรมการลงลายมือชื่อในใบถอนเงินของธนาคารล่วงหน้าครึ่งละ ๑๐ ใบ โดยยังไม่มีมีการเขียนระบุจำนวนเงิน ผู้อุทธรณ์จะเขียนระบุจำนวนเงินในใบถอนเงินของธนาคารเกินจากจำนวนที่ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุมัติในแต่ละครั้ง เมื่อเบิกเงินแล้วได้ออกรับใบรับเงินธนาคารให้กับผู้ขายตามยอดเงินที่อนุมัติในแต่ละวัน ส่วนเงินที่เกินผู้อุทธรณ์นำไปใช้ส่วนตัวกระทำตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวม ๒๒ ครั้ง ช่วงปิดภาคเรียนก็ได้กระทำเช่นเดียวกัน โดยถอนเงินตั้งแต่

วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ รวม ๔ ครั้ง เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับคำสั่งให้มาช่วยราชการที่ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต ได้เบิกเงินล่วงหน้า เป็นรายอาทิตย์โดยทยอยถอนเงินจากครูโภชนาการในแต่ละอาทิตย์แล้วเบิกเงินเกินจำนวน ผู้อุทธรณ์นำเงินส่วนเกินไปใช้ส่วนตัว รวมเป็นเงินทุจริตทั้งสิ้น จำนวน ๖๑๕,๓๓๔ บาท และผู้อุทธรณ์ได้เบิกเงินบำรุงการศึกษาไปใช้ส่วนตัวอีกประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เหตุที่ทุจริตเช่นนี้เพราะต้องนำเงินไปใช้ในครอบครัว เนื่องจากพ่อแม่มีหนี้สินมาก ในชั้นได้สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ผู้อุทธรณ์ให้การยอมรับว่าได้ถอนเงินฝากธนาคารเงินโครงการอาหารกลางวัน คือ ถอนเงิน ๒ ครั้งต่อวัน ถอนเงินในช่วงเวลาปิดภาคเรียน ถอนเงินเพื่อเตรียมจ่ายล่วงหน้าเป็นจำนวนมาก ทำการแก้ไขเอกสารประกอบการจ่ายเงิน ได้แก่ บันทึกอนุมัติถอนเงินฝากธนาคารโครงการอาหารกลางวัน ใบถอนเงิน ใบบงกชโครงการอาหารกลางวัน และใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน โดยใช้หน้ายาลบคำผิดเพื่อแก้ไขตัวเลขที่ถอนเงินให้ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ถอนจริง โดยเปรียบเทียบการถอนเงินฝากธนาคารสูงกว่าหลักฐานการจ่ายเงิน และทำการบันทึกบัญชีไม่ตรงกับหลักฐานการจ่ายเงิน ผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๕๓ สอดคล้องกับที่ข้าราชการครู ๓ ราย ให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า บุคคลทั้งสามได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ บุคคลทั้งสามไม่ทราบระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ทราบเพียงลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินโครงการอาหารกลางวัน ผู้อุทธรณ์เป็นผู้นำใบเบิกธนาคารมาให้ลงลายมือชื่อโดยไม่มีการกรอกจำนวนเงินไว้ในใบถอนเงินธนาคาร ไม่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องแนบมาด้วย เนื่องจากบุคคลทั้งสามมีภาระในการสอนนักเรียนและผู้อุทธรณ์อ้างว่าธนาคารจะปิดทำการต้องรีบถอนเงินจะลงลายมือชื่อ ๒ - ๓ ชื่อ ในใบเบิกเงินเพราะผู้อุทธรณ์อ้างว่าบางครั้งลงลายมือชื่อ ไม่เหมือนที่ให้กับธนาคาร คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินเพียงแต่ลงลายมือชื่อเพื่อถอนเงินเป็นค่าใช้จ่ายโครงการอาหารกลางวันเท่านั้น ส่วนการอนุมัติเป็นอำนาจของผู้อำนวยการโรงเรียน และให้การในชั้นการได้สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าบุคคลทั้งสามได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินโครงการอาหารกลางวันมีหน้าที่เบิกจ่ายเงินโครงการอาหารกลางวันและเงินบำรุงการศึกษา ผู้อุทธรณ์มีพฤติการณ์กระทำการทุจริตด้วยการนำใบถอนเงินจากธนาคารให้คณะกรรมการลงลายมือชื่อไว้ก่อนโดยไม่ระบุจำนวนเงินแล้วนำเอกสารดังกล่าวไปเบิกเงินโดยระบุจำนวนเงินลงไป บุคคลทั้งสามไม่ทราบจำนวนครั้งและไม่ทราบจำนวนเงินมีการลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินโครงการอาหารกลางวันโดยมิได้ระบุยอดจำนวนเงินที่จะเบิกและไม่มีหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาลงลายมือชื่อคราวละ ๒ - ๓ ใบ เป็นเหตุให้ผู้อุทธรณ์นำเงินโครงการอาหารกลางวันและเงินบำรุงการศึกษาไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ

ดังนี้ เห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๑ ประจำโรงเรียน ว. ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ว. ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรวมทั้งเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชีโครงการอาหารกลางวัน ผู้อุทธรณ์ได้อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้นกระทำการทุจริตด้วยวิธีการให้กรรมการเบิกจ่ายเงินลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินโดยไม่ระบุจำนวนเงินแล้วกระทำการระบุจำนวนเงินในใบเบิกเงินในภายหลัง ทั้งได้แก้ไขตัวเลขจำนวนเงินในเอกสารสำคัญที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินได้มากกว่าจำนวนที่ต้องเบิกจ่ายจริง และนำเงินส่วนเกินนั้นมาใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว อีกทั้งเมื่อได้รับคำสั่งให้มาช่วยราชการที่ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต

ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ผู้อุทธรณ์ก็ยังคงมีพฤติการณ์เบิกเงินเกินจำนวน โดยทุจริตแล้วนำเงินที่ทุจริตมาใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวเช่นเดิมจนกระทั่งมีการตรวจสอบพบการทุจริต แสดงให้เห็นว่าผู้อุทธรณ์มีเจตนาทุจริตเบียดบังเงินของทางราชการนำเงินมาใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวมาตั้งแต่ต้น โดยกระทำการเบิกเงินเกินจำนวนหลายครั้งหลายหนต่อเนื่องกันเป็นเวลานานถึง ๓ ปี ที่ผู้อุทธรณ์ยอมรับผิดเพราะจำนนต่อพยานหลักฐาน ข้อที่อ้างว่าเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกจึงเป็นข้ออ้างที่ขัดกับพฤติการณ์แห่งการกระทำ ทั้งการอ้างว่ากระทำไปโดยมีเหตุจำเป็นเนื่องจากเป็นช่วงระยะเวลาต้องใช้เงินเพื่อดำเนินเรื่องคดีและรักษาโรคร้ายของบิดาก็ขัดกับคำให้การชั้นสอบสวนข้อเท็จจริงที่ได้เคยให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่ากระทำไปเพราะพ่อแม่มีหนี้สินมาก อีกทั้งความเดือดร้อนจำเป็นเรื่องการเงินของครอบครัวนั้นก็มีเหตุผลที่จะนำมากล่าวอ้างเพื่อความชอบธรรมในการเบียดบังเงินของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวและขอบรรเทาโทษได้ ดังนั้น ที่ผู้อุทธรณ์อ้างเหตุต่างๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการขอลดโทษจากไล่ออกจากราชการเป็นการลงโทษตัดเงินเดือน หรือย้ายเปลี่ยนสายงานนั้น ไม่อาจรับฟังได้

เมื่อผู้อุทธรณ์ยอมรับว่ากระทำผิดจริง ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘ ประกอบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และโดยที่มาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัยจึงต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรลดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ เมื่อผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยจึงต้องรับโทษทางวินัย ซึ่งการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการนั้น ได้มีมติคณะรัฐมนตรีว่า ควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ การที่ผู้กระทำความผิดในอุทธรณ์มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงถูกต้องเหมาะสมแล้ว กรณีไม่อาจจะลดโทษจากไล่ออกจากราชการเป็นการลงโทษตัดเงินเดือน หรือให้ผู้อุทธรณ์ย้ายสายงานไปปฏิบัติหน้าที่ในสายงานอื่นได้

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่า อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ถอดบทเรียน

ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเรื่องการเงินและบัญชีควรให้ความสำคัญกับการศึกษาทำความเข้าใจระเบียบกฎหมายและวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และต้องระมัดระวังตนในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายตลอดจนวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาและการนำส่งเงินโดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดอาศัยโอกาสจากความไม่รู้ระเบียบกฎหมายไม่รู้วิธีปฏิบัติ หรือจากการละเลย ไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องของผู้ที่เกี่ยวข้องไปกระทำการทุจริต ซึ่งในที่สุดแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องเองก็อาจเป็นผู้กระทำผิดวินัยไปด้วย และต้องร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับความเสียหายต่อ

ทางราชการอันเกิดจากการทุจริตนั้น นอกจากนี้ หากผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญควบคุมดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ตรวจพบความผิดปกติที่ส่อไปในทางทุจริตได้โดยเร็ว ช่วยป้องกันยับยั้งการทุจริตได้ และยังช่วยลดความเสียหายจากการทุจริตได้อีกด้วย

เรื่องแดงที่ ๑๑ (อ)/๒๕๕๙

คำอุทธรณ์และคำขอ

ผู้อุทธรณ์เป็นอดีตข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ศูนย์บริการสาธารณสุขแห่งหนึ่ง ถูกคู่กรณีในอุทธรณ์ (ผู้อำนวยการสำนัก) มีคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ กรณีรับเงินบริจาคจากบริษัท น. จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท แล้วไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและไม่นำส่งแก่ทางราชการ กลับนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเที่ยงธรรม ฐานไม่รักษาชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนไม่ให้เสื่อมเสีย อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ (๑) (๑๐) และมาตรา ๘๕ (๔) (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีเงินโอนเข้าบัญชีของผู้อุทธรณ์ จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท ไม่ทราบว่าเป็นเงินมาจากที่ใดจึงนำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้จ่าย ต่อมาผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุขได้มาถามถึงเงินจำนวนดังกล่าว แต่ผู้อุทธรณ์นำเงินไปใช้จ่ายแล้ว ทำให้ไม่สามารถส่งเงินคืนได้ในเวลาอันรวดเร็ว เมื่อถูกทวงถามหลายครั้งจึงตัดสินใจขายรถยนต์ส่วนตัวแล้วนำเงินจำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท คืนให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ผู้อุทธรณ์ทราบว่าเป็นการกระทำผิด แต่ทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เนื่องจากเงินจำนวนดังกล่าวบริษัท น. มีวัตถุประสงค์มอบให้ศูนย์ฯ เพื่อใช้ในกิจกรรมของศูนย์ฯ แต่กลับโอนเงินเข้าบัญชีของผู้อุทธรณ์แทนที่จะโอนเงินเข้าบัญชีของศูนย์ฯ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาตามมา ผู้อุทธรณ์เห็นว่าการลงโทษปลดออกจากราชการเป็นการลงโทษที่มากเกินไป จึงอุทธรณ์คำสั่งลงโทษเพื่อขอให้ผู้อุทธรณ์ได้ลาออกจากราชการแทนการถูกลงโทษปลดออกจากราชการ

คำวินิจฉัย

เรื่องนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า บริษัท น. ได้แจ้งความประสงค์ต่อผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุขแห่งหนึ่งว่าจะมอบเงินบริจาค จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ฯ แต่ไม่ได้แจ้งว่าจะส่งมอบเงินจำนวนดังกล่าวเมื่อใด ต่อมาเมื่อผู้แทนบริษัทนำเงินที่ประสงค์จะบริจาคมาส่งมอบแต่ไม่พบผู้อำนวยการศูนย์ฯ ผู้อุทธรณ์ได้แนะนำให้ผู้แทนบริษัทนำเงินที่ประสงค์จะบริจาคมานั้นฝากเข้าธนาคารในบัญชีส่วนตัวของผู้อุทธรณ์ เมื่อมีการโอนเงินบริจาคเข้าบัญชีส่วนตัวของผู้อุทธรณ์แล้ว ผู้อุทธรณ์มิได้รายงานให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทราบ อีกทั้งผู้อุทธรณ์ได้เบิกเงินบริจาคไปใช้จ่ายเป็นประโยชน์ส่วนตัว จนกระทั่งผู้อำนวยการศูนย์ฯ ทราบเรื่อง จึงได้ติดตามทวงถามหลายครั้ง ผู้อุทธรณ์จึงได้นำเงินมาคืน

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าเงินจำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท ที่โอนเข้าบัญชีของผู้อุทธรณ์ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ไม่ทราบว่าเป็นเงินมาจากที่ใด และผู้อุทธรณ์กระทำผิดไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เนื่องจากบริษัท น. โอนเงินเข้าบัญชีผู้อุทธรณ์แทนที่จะโอนเงินเข้าบัญชีศูนย์ฯ ทำให้เกิดปัญหา

ตามมานั้น เห็นว่า ผู้อุทธรณ์จบการศึกษาระดับปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิตเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๘ ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ แม้จะมีได้มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ทั้งไม่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชี แต่ผู้อุทธรณ์ก็ได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการบริหารองค์การพยาบาลตามคำสั่งศูนย์ฯ มีหน้าที่บริหารองค์การพยาบาลของศูนย์ฯ กำหนดทิศทางการดูแลกำกับตนเองที่ดี บริหารทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สร้างความสัมพันธ์กับผู้ให้บริการและผู้มีส่วนได้เสีย ฯลฯ และในฐานะที่เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร ย่อมรู้หรือควรรู้ระเบียบวินัยของข้าราชการ ระเบียบที่ตนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งจะต้องรักษาชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการมิให้เสื่อมเสีย เมื่อพิจารณาพฤติการณ์ต่างๆ ของผู้อุทธรณ์ว่าในวันที่ผู้แทนบริษัทมาแจ้งความประสงค์จะมอบเงินบริจาค จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ใช้ในกิจการต่างๆ ของศูนย์ฯ นั้น ผู้อุทธรณ์เข้าร่วมรับฟังอยู่ด้วย ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้แนะนำให้ผู้แทนบริษัทโอนเงินบริจาค จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีส่วนตัวของผู้อุทธรณ์ ปรากฏตามรายการฝาก - ถอนในสมุดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้อุทธรณ์ว่าในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ บัญชีดังกล่าว มีเงินฝาก ๖.๗๗ บาท เมื่อมีการโอนเงินเข้าบัญชีได้มีเงินเพิ่มขึ้นเป็น ๗๐,๐๐๖.๗๗ บาท ในวันเดียวกันนั้นมีรายการถอนเงินออกจากบัญชีรวม ๔ ครั้ง เป็นเงินจำนวน ๓๔,๐๐๐ บาท มีรายการถอนเงินในวันรุ่งขึ้น คือวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และวันต่อๆ มาอีกหลายครั้งโดยไม่มีรายการฝากเงิน การที่ผู้อุทธรณ์ให้ผู้บริจาคโอนเงินบริจาคเข้าบัญชีของผู้อุทธรณ์แล้วผู้อุทธรณ์ถอนเงินนั้นในวันเดียวกันและวันต่อๆ มาหลายครั้ง จึงเป็นข้อพิรุธว่าผู้อุทธรณ์มีเจตนาที่จะไม่นำเงินบริจาคตกลงมาคืนแก่ศูนย์ฯ มาตั้งแต่ต้น แต่มีเจตนาที่จะนำเงินบริจาคตกลงไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว ทั้งมีเจตนาที่จะไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและผู้บริจาคได้ส่งมอบเงินบริจาคตให้แล้ว จนกระทั่งผู้บังคับบัญชาติดตามทวงถามหลายครั้งจึงได้นำเงินมาคืนจนครบจำนวน ถือได้ว่าผู้อุทธรณ์รู้เรื่องบริษัท น. ประสงค์จะบริจาคเงิน จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท ให้ศูนย์ฯ มาตั้งแต่ต้น ไม่ใช่ผู้อุทธรณ์ไม่ทราบว่าเงินจำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท ที่โอนเข้าบัญชีของผู้อุทธรณ์ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ เป็นเงินมาจากที่ใดตามที่อ้าง ทั้งผู้อุทธรณ์รู้สำนักอยู่แล้วว่าไม่ควรนำเงินบริจาคตนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยมีขอบ จึงมิใช่เป็นการกระทำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ข้ออ้างของผู้อุทธรณ์ไม่อาจรับฟังได้

ข้อที่อุทธรณ์ว่า การลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการเป็นการลงโทษที่มากเกินไป ขอให้ผู้อุทธรณ์ลาออกจากราชการแทนการถูกลงโทษปลดออกนั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๔ มาตรา ๔๔ ประกอบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ภายใต้บังคับวรรคสอง ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก เห็นว่าหลังจากได้รับเงินโอนแล้วผู้อุทธรณ์มีหน้าที่ถอนเงินออกจากบัญชีมามอบให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เพื่อทำการออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้บริจาคตามระเบียบ ผู้อุทธรณ์ย่อมไม่มีสิทธินำเงินบริจาคไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว การที่ผู้อุทธรณ์ให้ผู้บริจาคตนำเงินจำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท ฝากธนาคารในบัญชีส่วนตัวของผู้อุทธรณ์ แล้วผู้อุทธรณ์นำเงินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ชื่อเสียงของทางราชการอย่างร้ายแรง การนำเงินบริจาคตมาคืนแก่ศูนย์ฯ ก็มีใช้เกิดจากผู้อุทธรณ์รู้สึกสำนึกผิดแล้วนำเงินมาคืนเอง แต่เป็นเพราะผู้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีหนังสือติดตามทวงถามหลายครั้งหลายหน ผู้อุทธรณ์จึงได้ชวนชวนนำเงินมาคืน นอกจากนี้

การที่ผู้อุทธรณ์นำเงินบริจาคไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวนานถึง ๕ เดือนกว่า ทำให้ศูนย์ฯ ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากการนำเงินบริจาคไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ ตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคในช่วงระยะเวลาดังกล่าว พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการมิให้เสื่อมเสีย และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๔) (๗) ประกอบมาตรา ๘๒ (๑) (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ลงโทษปลดออกจากราชการถูกต้องและเหมาะสมแล้ว ส่วนที่ผู้อุทธรณ์ขอให้ผู้อุทธรณ์ลาออกจากราชการแทนการถูกลงโทษปลดออกจากราชการนั้น โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยจะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยก็จะต้องได้รับโทษทางวินัยตามกฎหมายไม่อาจเปลี่ยนแปลงโทษทางวินัยเป็นให้ผู้อุทธรณ์ลาออกจากราชการได้

ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่าอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ถอดบทเรียน

ข้าราชการกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดวินัยข้าราชการอย่างเคร่งครัด ต้องระมัดระวังตนว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งจะต้องรักษาชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการมิให้เสื่อมเสีย แม้จะไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี และไม่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชี แต่ข้าราชการผู้ซึ่งได้รับเงินบริจาค เพื่อใช้ในกิจการต่างๆ ของทางราชการไม่ว่าจะโดยช่องทางใดก็จักต้องนำส่งเงินดังกล่าวแก่ทางราชการเพื่อทำการออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้บริจาคตามระเบียบ ไม่มีสิทธินำเงินบริจาคไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว เพราะมีเช่นนั้นอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดวินัยได้

เรื่องแดงที่ ๑๘ (อ)/๒๕๕๙

คำอุทธรณ์และคำขอ ผู้อุทธรณ์อดีตข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ตำแหน่งครูผู้ช่วย อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่องกระทำอนาจารต่อนักเรียนหญิงหลายคน แต่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วยคำสั่งดังกล่าว ทั้งปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยเห็นว่าการออกคำสั่งต่างๆ การสอบสวน กระบวนการพิจารณาดีประกอบการใช้ดุลพินิจที่ผิดพลาดขาดเหตุผลรองรับของคู่กรณีในอุทธรณ์ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมายขอให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการต่อไป

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่า

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศไว้ว่า หมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับเด็กในกิจกรรมทางเพศ โดยที่เด็กไม่มีความเข้าใจพอ ไม่สามารถยินยอมหรือปฏิเสธ หรือยังไม่มีพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม พอที่จะรับมือได้ การล่วงละเมิดทางเพศแบ่งเป็นสองประเภท คือ มีการสัมผัสและไม่มีการสัมผัส ตัวอย่างการล่วงละเมิดแบบมีการสัมผัส เช่น การสอดใส่อวัยวะเพศทางทวารต่างๆ การสำเร็จความใคร่หรือการสัมผัสอวัยวะเพศ หน้าอก รวมทั้งอวัยวะต่างๆ ในร่างกายที่ส่อไปในทางเพศ

ต่อเด็ก ฯลฯ ตัวอย่างการล่วงละเมิดทางเพศโดยไม่มีการสัมผัส เช่น การให้เด็กดูการมีเพศสัมพันธ์หรือสื่อลามกต่าง ๆ การพูดหรือการเล่าเรื่องลามกอนาจาร เป็นต้น ดังนั้น การกระทำของผูุ้ทธรณ์ต่อผู้เสียหายทั้งหกคน โดยการโอบกอด หอมแก้ม จับมือ จูบปาก จูบหน้าผาก นวดหน้าอก สัมผัสอวัยวะเพศ ใช้นิ้วสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศ นวดท้อง ลูบแขนขาในขณะที่ว่ายน้ำ ล้วนเป็นการล่วงละเมิดโดยการสัมผัสทางกาย การถามเด็กนักเรียนผู้เสียหายว่า “คิดถึงครูไหม” “รักครูไหม” การให้ดูหนังอนาจาร เป็นการล่วงละเมิดทางวาจาและเป็นการล่วงละเมิดทางเพศโดยไม่มีการสัมผัส พฤติการณ์ของผูุ้ทธรณ์ จึงเป็นการกระทำล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เสียหาย ซึ่งเป็นศิษย์แล้ว ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๙๔ วรรคสาม บัญญัติว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสพยาเสพติดหรือสันทันสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด เล่นการพนันเป็นอาชญา หรือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” ดังนั้น การกระทำของผูุ้ทธรณ์จึงต้องด้วยบทบัญญัติดังกล่าว เป็นกรณีที่ผูุ้ทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อศิษย์หรือผู้เรียน ตามมาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มีระดับโทษต้องปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน นอกจากนี้ การกระทำของผูุ้ทธรณ์ดังกล่าวยังเป็นความผิดฐานประพฤติด้อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

การออกคำสั่งของสำนักงานเขตดินแดงตามคำสั่งสำนักงานเขตดินแดง ที่ ๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และคำสั่งสำนักงานเขตดินแดงที่ ๓๐๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด คณะกรรมการกัน กล่าวคือ การออกคำสั่งสำนักงานเขตดินแดงที่ ๓๐๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการด้วยเหตุไม่ผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติไว้ว่า “ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม แล้วแต่กรณี ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาเห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีความประพฤติไม่ดีหรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความเหมาะสม หรือมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยไม่ควรรักษาข้าราชการต่อไป ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มหรือไม่ก็ตาม” ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อผูุ้ทธรณ์ได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ในตำแหน่งครูผู้ช่วย และได้มีการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มผูุ้ทธรณ์ ตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แม้ผูุ้ทธรณ์จะได้รับความเห็นชอบให้ผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มจากคณะกรรมการประเมินฯ และผู้บังคับบัญชา ในการประเมินครั้งที่ ๙ อันเป็นเหตุให้ผูุ้ทธรณ์

ผ่านเกณฑ์การประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ก. กำหนด แต่เมื่อ อ.ก.ก. สามัญข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งทำการแทน ก.ก. และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง เห็นว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากมีการกระทำทางเพศที่ไม่เหมาะสมต่อศิษย์ผู้เรียน อันเป็นเหตุใดเหตุหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไป ตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง คือ ผู้อำนวยการเขตดินแดง จึงมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มหรือไม่ก็ตาม ผู้อุทธรณ์จึงถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุมีความประพฤติไม่ดีในขณะที่เตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม มิใช่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะเหตุมีผลการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่ ก.ก. กำหนด คำสั่งให้ออกจากราชการดังกล่าวมิได้เป็นโทษทางวินัยและมิใช่การดำเนินกระบวนทางวินัย และคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ขัดด้วยกฎหมายแล้ว

ในส่วนของคำสั่งสำนักงานเขตดินแดง ที่ ๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง ลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการนั้น เกิดขึ้นเนื่องจากเมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร ในตำแหน่งครูผู้ช่วย จึงมีสถานะเป็นข้าราชการครูและบุคลากรกรุงเทพมหานครแล้ว จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวดว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม ต่อมาเมื่อผู้อุทธรณ์มีความประพฤติไม่เหมาะสมทางเพศต่อผู้เรียน จนถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และการดำเนินการทางวินัยจะต้องดำเนินการต่อไปจนกว่าจะได้ข้อยุติ ไม่ว่าผู้อุทธรณ์จะอยู่ในราชการหรือไม่ก็ตาม เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องการทำอนาจารต่อนักเรียนหญิงหลายคน และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงและฐานกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักเรียน ไม่ว่าจะอยู่ในความรับผิดชอบของตนหรือไม่ ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ และ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ทำการแทน ก.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติให้ไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ เพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง มาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการเขตดินแดงมีคำสั่งสำนักงานเขตดินแดง ที่ ๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการตามมติของ ก.ก. จึงเป็นคำสั่งที่ขัดด้วยกฎหมายแล้ว ไม่เป็นการออกคำสั่งซ้ำซ้อนกับคำสั่งสำนักงานเขตดินแดง ที่ ๓๐๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครออกจากราชการด้วยเหตุไม่ผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นเรื่องคำสั่งซ้ำซ้อนดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้น

มก
คน
เป็น
เรียน
ล่วง
หาย
๔๗
ไม่ให้
จะ
ห้อง
พศ
าง
ญัติ
เป็น
๑๒
๕๗
.ดง
าก
ละ
คร
าง
ละ
ครู
าม
าร
าที่
ไป
วม
ครู
วม
าง
า
ณ

ในประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง กรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติกับเด็กนักเรียนหญิงจำนวนหลายราย ผู้มีอำนาจแต่งตั้งได้พิจารณาถึงองค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการสอบสวนที่ถูกแต่งตั้งตามคำสั่งดังกล่าวแล้วว่าเป็นไปตาม กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๔๓ และไม่เป็นผู้ที่มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดที่ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามข้อ ๘ และไม่ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้คัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามหมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ข้อ ๘ ข้อ ๙ ซึ่งการคัดค้านกรรมการสอบสวนให้กระทำภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการสอบสวนหรือนับแต่วันที่ทราบสาเหตุแห่งการคัดค้าน โดยทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ และการคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้กระทำภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ดังนั้น อุทธรณ์ในประเด็นนี้ของผู้อุทธรณ์จึงฟังไม่ขึ้น

การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ได้ดำเนินการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมีขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ ซึ่งคู่กรณีในอุทธรณ์ได้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ และพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๑๒ โดยมีระยะเวลาในการสอบสวน ๑๘๐ วัน จึงมิได้เร่งรัดและเร่งจนผิดปกติแต่อย่างใด เพียงแต่ดำเนินการในทุกขั้นตอนให้ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อุทธรณ์ในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น ในประเด็นอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นอื่นๆ ได้แก่ ในประเด็นที่อุทธรณ์สิทธิและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ในกระบวนการยุติธรรม ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับรับรองไว้ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้บริสุทธิ์หรือไม่ผิด เมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์เป็นผู้สั่งตั้งกรรมการสอบสวนดังกล่าว นั้น เห็นว่าคู่กรณีในอุทธรณ์ได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัย ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกฎดังกล่าวถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกสอบสวนเป็นประธานแห่งสิทธิและยังเป็นผู้บริสุทธิ์ กระบวนการดังกล่าวเปิดโอกาสให้คู่กรณีสามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงและต่อสู้โต้แย้งได้อย่างเต็มที่ เพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของตนเอง จึงเป็นไปตามหลักการตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว

คู่กรณีในอุทธรณ์ได้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะครบทุกขั้นตอน กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องการดำเนินการทางวินัยไว้โดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรม หรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเป็นการดำเนินการเป็นไปตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์นี้จึงฟังไม่ขึ้น

อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในทุกประเด็นฟังไม่ขึ้น การที่คู่กรณีในอุทธรณ์มีคำสั่งไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการตามคำสั่งสำนักงานเขตดินแดง ที่ ๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์

ถอดบทเรียน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๙๔ วรรคสาม บัญญัติว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสพยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด เล่นการพนัน เป็นอาชญา หรือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” ดังนั้น การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อศิษย์หรือผู้เรียน ตามมาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มีระดับโทษต้องปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามมาตรา ๙๖ และยังเป็นความผิดฐานประพฤติก่อร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน